

Justitiedepartementet  
Enheten för processrätt och domstolsfrågor  
103 33 STOCKHOLM

SN Dnr 93/2016

ju.DOM@regeringskansliet.se

2016-08-10

## Remissvar

### Departementspromemorian Nya regler för europeiska småmål – lättare att pröva tvister inom EU (Ds 2016:10)

EU-förordningen om ändring av det europeiska småmålsförfarandet och det europeiska betalningsföreläggandet, (EU) 2015/2421, är direkt tillämplig i svensk rätt och börjar tillämpas den 14 juli 2017. I rubricerade departementspromemoria föreslås kompletterande svenska regler för att förordningen ska kunna tillämpas i den svenska rättsordningen.

Svenskt Näringsliv är positiv till åtgärder som förenklar och förbilligar hanteringen av gränsöverskridande småmål och har i huvudsak ingen erinran mot förslagen i promemorian, men har nedanstående synpunkter och påpekanden.

Svenskt Näringsliv hyser farhågor för att förslagen i departementspromemorian får negativa konsekvenser för domstolsväsendets förmåga att inom rimliga tider handlägga ordinarie tvistemål.

För det europeiska småmålsförfarandet gäller strikta tidsfrister inom vilka ett europeiskt småmål måste handläggas och dom meddelas, tidsfrister som inte finns för (nationella) tvistemålsförfarande i rättegångsbalken. Detta medför att europeiska småmål får förtur före nationella mål. I EU-förordningen höjs värdegränsen för vilka mål som är europeiska småmål. Detta innebär att fler tvister kommer att handläggas som europeiska småmål. Förordningen utvidgar också domstolarnas service- och processledningsskyldighet.

**I promemorian föreslås att rättegångsbalkens bestämmelser om förenklade tvistemål (FT-mål) ska tillämpas i förfarandet, trots att värdegränsen för det europeiska småmålsförfarandet enligt EU-förordningen höjs till 5 000 euro.**

Svenskt Näringsliv kan se fördelarna med att alla europeiska småmål i Sverige handläggs enligt samma regelverk även om förslaget får till följd att två mål där det omtvistade beloppet är lika högt kommer att handläggas enligt olika handläggningsformer beroende på om målet har en gränsöverskridande karaktär eller inte. Beaktas måste emellertid förslagets effekt på domstolarnas hantering av dispositiva tvistemål.

Att alla europeiska småmål ska handläggas som FT-mål begränsar parts rätt till ersättning för rättegångskostnader (för ombudsarvode motsvarande timkostnadsnormen för en timmes rådgivning). Den begränsade möjligheten till ersättning torde medföra en högre arbetsbelastning för domstolarna vad gäller hjälp till parterna i form av service och processledning, särskilt med beaktande av att gränsöverskridande tvister vanligtvis är mer komplexa än nationella tvister och att handlingar är på främmande språk. Så torde bli fallet i än högre grad när värdegränsen för europeiska småmål höjs till 5 000 euro. Promemorian redovisar inte hittillsvarande antalet inkomna småmål och anger (sid. 70) att det inte blir någon påtaglig måttillströmning till följd av EU-förordningen. Vad det antagandet grundas på anges inte. Det är därför svårt att bedöma förslagets konsekvenser, men sammantaget blir effekten att domstolarnas hantering av nationella tvistemål riskerar att fördröjas. Följden av förslagen kan därmed bli att en redan i dag långsam handläggning av dispositiva tvistemål ytterligare fördröjs, något som vore olyckligt inte minst från rättssäkerhetssynpunkt. I departementspromemorians konsekvensanalys finns dessa konsekvenser inte alls redovisade. Svenskt Näringsliv ifrågasätter därför om promemorians bedömning att reformens ökade kostnader ryms inom befintliga anslag ger en fullständig bild av reformens konsekvenser för domstolarna. Svenskt Näringsliv anser att det inte är lämpligt att ytterligare arbetsuppgifter åläggs de allmänna domstolarna, utan att de tillförs erforderliga resurser härför.

Handläggningstiderna för dispositiva tvistemål i allmän domstol är redan i dag långa, vilket utgör ett stort problem. När företag i dag i stor utsträckning väljer bort de allmänna domstolarna till förmån för skiljeförfaranden och andra tvistlösningsformer, eller rent av avstår från att driva sina krav, beror det till väsentlig del på just att de allmänna domstolarna inte har de resurser och den kompetens som krävs för att på ett bra sätt och inom rimlig tid handlägga näringslivets tvister. Ekonomiska resurser bör därför tillföras domstolarna för att förbättra rådande situation beträffande handläggningstider i domstolarna. I annat fall riskeras att företag finner det än mindre attraktivt att välja rättegång för sin tvistlösning.

**I promemorian föreslås behållande av nu gällande ordning att en ansökan om europeiskt småmål ska ges in till tingsrätt även om det i en annan författning anges att viss tvist som faller inom förordningens tillämpningsområde ska handläggas vid annan domstol eller myndighet.**

Förslaget får till följd att en tingsrätt kan komma att handlägga mål som annars - om tvisten inte haft gränsöverskridande karaktär och klassificerats som ett europeiskt småmål - skulle ha handlagts av en annan domstol (än tingsrätt). Detta gäller bland annat immaterialrättsliga mål.

Svenskt Näringsliv ser ett värde i att immaterialrättsliga mål handläggs av Patent- och Marknadsdomstolen i så stor utsträckning som möjligt. Dock är det mycket ovanligt med betalningsföreläggande eller andra mål avseende mindre värden inom immaterialrätten, och det torde vara ännu mer ovanligt med immaterialrättsliga europeiska småmål. Svenskt Näringsliv har därför ingen erinran mot förslaget att tingsrätt ska handlägga även europeiska småmål inom immaterialrätten.

SVENSKT NÄRINGSLIV



Göran Norén



Anne Wigart